

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 23. An Inquisitor & eius socius se mutuo absoluere possint ab
excommunicatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Vicesima secunda quaestio est: Vtrum Inquisitor absq; incurtu pena excommunicationis, possit requirere dominos temporales, eorumq; officiales excommunicatos, quatenus iuxta officium suum praesent sibi auxilium, & fauorem?

Respondemus quod sic, vt patet in ca. Praesidentes de haeret. lib. 6. vbi dicitur sic. Praesidentes regimini alicuius regni, prouincia, siue loci licet excommunicati, vel de facto tantu, & non de iure iurisdictionem habentes, ac eorum officiales ad requisitione ordinariorum, vel delegatorum ipsorum, aut inquisitorum haereticę prauitatis no valentium sine mora dispendio, vel negotij periculo, recursum habere ad superiores (qui legitime in locis ipsis possint iustitiam exequi) possunt, & debet contra haereticos, credentes, fautores, receptatores, & defensores eorum, iustitia, & suum officium exercere. Ne requirentes huiusmodi excommunicatos, propter hoc sententia excommunicationis incurrunt. Non tamen praesidentibus praescribitur, vel officialibus eorundem, propterea in alijs casibus intelligatur concessum aliquid, vel permissum.

COMMENT. LXXI.

Alexandri IIII. est hoc rescriptum, quo proposta quaestio dirimitur, quod dedit Anagnina V. Calēd. Iunij, Pontificatus sui anno 6. qui incidit in annum Dom. MCCLIX. incipiebat: Quae sunt ista, id vidimus integrum, & authenticum in Archiuo inquisitionis Bononiensis.

Fauor e fidei respicit, & etiam inquisitoribus privilegium tribuit non vulgare: quoniam participans cum excommunicato maioris excommunicationis vinculo innodatos, minori excommunicationi supponitur. c. nuper. & c. si quidem de sent. excom. c. quonia multos, l. 1. q. 3. quod tamen incommodum hic fauore fidei emittant inquisitores.

Notat hoc privilegium Gondissalvus tract. de haeret. q. 19. num. 8. Joannes Roias sing. 59. incip. Excommunicatus est. & sing. 72. incipien. Gelta per Regem. idem tract. de haeret. par. 2. nu. 441. Nicolaus Arelatanus tract. de haeret. notabili 40. incipien. Quamuis tyrannus. quibus locis dicunt hoc esse speciale fauore fidei, vt notat etiam glossa in ca. 1. de offic. Vicarij, lib. 6.

Est aliud etiam speciale: quoniam gesta per tyrannum ipso iure sunt nulla. c. fundamenta. §. quod si se eius. de electio. in 6. Clemen. pastoralis. de re iudic. l. decernimus. C. de sacros. Ecclesijs. at fauore fidei si iussu inquisitorum quid in haereticos exerceat tyrannus, aut alius iniustus dominus, validam est. ita praecitati.

Monebo tamen hec tunc locum habere, cum inquisitores no possunt sine mora dispendio superiores consulere: quod patet ex illis verbis: Non valentiu sine mora dispendio, &c. aliter enim in excommunicationem inciderent. glossa in c. praesidentes. verbo, dispendio. de haeret. lib. 6. & notat nominatim Gondissalvus praecitato loco.

QVÆSTIO XXIII.

An Inquisitor, & eius socius se mutuo absolueri possint ab excommunicatione.

Vicesima tertia quaestio est: Vtrum inquisitor, ac eius socius, si forsan recognouerit se esse excommunicatus vinculo innodatos, aut et irregularitate ligatos, possint se mutuo absolueri, & in irregularitate etiam dispensare?

Respondemus quod sic, vt patet in litteris Urbani IV. tenoris sequentis.

Vnngregorij fidei valeatis liberius promouere, vobis auctoritate presentium indulgemus, vt si vos, & fratres vestri ordinis socios vestros excommunicationis sententiam, & irregularitatem incurrere, aliquibus casibus ex humana fragilitate contingat, vel recolatis et incurrisset: quia propter iniunctum nobis officium ad Priores vestros de leui super hoc recurrere non potestis, mutuo vos super his absolueri, iuxta formam Ecclesie, & vobiscum auctoritate nostra dispensare possitis in casibus, in quibus dictis Prioribus, vt dicitur, est ab Apostolica sede concessum: Nulli ergo, &c.

COMMENT. LXXII.

Magnum est etiam hoc privilegium, et est duplex. vnum vt ab excommunicatione se possint absolueri: alterum vt super regularitate secum possint dispensare. concessit haec Urbanus anno Domini MCCLXI. idem refert Repertorium Inquisitorum verbo, irregularitas. §. si tamē, & Campegeus apud Zanchium cap. 3. in princ. Joannes Roias tract. de haeret. par. 2. num. 423.

Obseruanda tamē sunt illa rescripti verba: Quia propter iniunctum vobis officium ad Priores vestros de leui super hoc recurrere non potestis: Na a contrario sensu optime videtur sequi, Inquisitores non posse, aut no debere se mutuo absolueri ab his cōsiris, si facile, & sine fidei, & sacri officij detrimento ad suos possint recurrere superiores, a quibus mutuo absoluantur.

Et quauis haec sententia summo iure suuineri possit. altera hic aduersa benignior est, & fortassis verior, cum sit fauorabilis: nec argumentum a contrario sensu semper locum habet, vt latē docent Doctores in rub. ff. de offic. eius, cui mandata est iurisd.

Nun autem hoc privilegium Commiss. et inquisitorum competat, dubitari potest, & verius est cōpetere fauore fidei, sed de hoc alibi plenius scripsimus.

QVÆSTIO XXIV.

Quibus casibus inquisitores excommunicationem Papę reuertam incurrant.

S V M M A R I V M.

In tribus casibus excommunicationem Papę reuertam incurrant.

Inquisitores mutuo se absolunt, & se cum in irregularitate dispensant.